

== Velja po pošti: ==
za celo leto naprej . . . K 26.—
za en mesec . . . „ 2:20
za Nemčijo celoletno . . . „ 20.—
za ostalo inozemstvo . . . „ 35.—
V Ljubljani na dom:
za celo leto naprej . . . K 24.—
za en mesec . . . „ 2.—
V upravi prejema mesečno . . . 1:80
== Sobotna izdaja: ==
za celo leto . . . K 7.—
za Nemčijo celoletno . . . „ 9.—
za ostalo inozemstvo . . . „ 12.—

SLOVENEK

== Inzerati: ==
Enostolpna petstvrsta (72 mm široka in 3 mm visoka ali nje prostor)
za enkrat . . . po 30 v
za dva- in večkrat . . . „ 25 „
pri večjih naročilih primeren popust po dogovoru.
== Poslano: ==
Enostolpna petstvrsta po 60 v
Izhaja vsak dan izvenredno ne-
delje in praznike, ob 5. uri pop.
Redna letna priloga vojni red.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne
sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74. —

Političen list za slovenski narod.

Upravištvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. — Račun
poštne hranilnice avstrijske št. 24.797, ograde 26.511,
bosn.-herc. št. 7563. — Upraviškega telefona št. 188.

Za priklonitev beneških Slovencev Avstriji.

Fritz Bley je imel v Hamburgu predavanje o Bismarku, iz katerega posnemamo sledeči odstavek:

Po l. 1866 ni Bismark rad dovolil odstopitev Benečije Italiji. Sedanja svetovna vojska mora izpolniti Bismarkovo oporoko, da dobi Avstrija tisti del, ki je naseljen s Slovenci.

To so važne besede iz dalinega Hamburga o nas Slovencih. Na slovensko Benečijo je uprt naš pogled, naša srca ji hite nasproti z močnim hrepenenjem, da se zopet združi z materjo domovino. Princip narodnostne skupnosti rada razvija ententa — naj pove Italijanom, da beneški Slovenci spadajo k Slovincem in da Italija do tega dela našega naroda nima nobene pravice!

Notranja politika.

Parlament koncem — maja.

Dunaj, 12. aprila. Danes je prišel v poslansko zbornico trgovinski minister Urban povedati, da bo zbornica sklicana koncem maja. Štirinajst dni prej bo vlada izdala tozadevni razglas.

Predsednik dr. Sylvester je imel razgovor z ministrskim predsednikom. V prihodnjih dneh stopi v zvezo z voditelji strank.

Minister Bärenreither je imel v Pragi razgovor s češkimi člani gosposke zbornice dr. Matušem, dr. Golom in bivšim ministrom dr. Fiedlerjem.

Dr. Sylvester je odločno izjavil, da ne misli več na predsedništvo. Nemci mislijo postaviti načelnika nemške narodne zveze dr. Grossa. Po izjavi »Narodnih Listov« pa je dr. Gross nemogoč, ker je predsednik nemškega »Schulvereina«.

Za pisarniškega ravnatelja poslanske zbornice je cesar imenoval vladnega svetnika Josipa Kupka, v gosposki zbornici pa sekijskega svetnika Jakoba Kowy. Oba je imenoval za dvorna svetnika.

Princ Friderik Schwarzenberg načelnik desnice.

Desnica v gosposki zbornici bo izvolila za načelnika princa Schwarzenberga. V vročem volivnem boju je l. 1901. iztrgal Nemcem budjeviški državnozbornski mandat. Princ je voditelj tiste skupine češkega fevdalnega plemstva, ki je nastopila

proti znani izjavi grofa Clam Martinica o češki politiki.

Ministrski svet.

Dunaj, 12. aprila. (K. u.) Pod predsedstvom grofa Clam Martinica se je večeraj popoldne vršil daljši ministrski svet.

Avdijenca.

Dunaj, 12. aprila. Cesar je v daljši avdijenici sprejel zunanjega ministra grofa Czernina.

»Nationalverband«.

Dunaj, 12. aprila. V predsedstveni seji nemške narodne zveze je dr. Gross poročal o političnem položaju. Minister Urban je izjavil, da je vlada še vedno za sklicanje parlamenta. Dr. Steinwender je zahteval, da naj se »Živnostenska«, »Depozitna« in »Prometna banka« postavijo pod sekvestro. Vlada naj vsem gospodarskim centralam zapleni dobiček nad 6 odst. Dr. Pantz je govoril o možnosti, da se razširi nemški blok. Ponovili so svoje zahteve po preureditvi Avstrije.

Berlin, 11. aprila. Glasilo soc. demokracije »Vorwärts« prinaša daljši uvodnik o notranje-političnem položaju v Avstriji. Glede nemških zahtev pravi: »Kar zahtevajo Nemci, je samo glas surove sile. Ne boje se vzeti prava drugim narodom in proletariatu lastnega naroda. Socialne demokrate bomo enostavno vrgli iz zbornice,« je izjavil Wolf. Tu pa se križa strankarski duh z državnim interesom. Grof Czernin v svoji prodajalnici porcelana ne more trpeti slonov. Nemški radikalni kričarji, ki silijo v boj, ne morejo podpreti države, katere zunanji minister je s spoštovanjem govoril o ruski revoluciji, o revoluciji, ki je slovanska, ki je vsem ruskim narodom tega večjezičnega carstva z obema rokama dala pravico in enakost, katero jim je z jamčila z zakonom. Ta minister se je globoko priklonil pred širokimi masami ljudstva. »Vorwärts« konča: Za nemško narodno zvezo je samo ena rešitev, in da se reši iz politične osamelosti, v katero jo grozijo spraviti s slabim vodstvom nemški radikali pod Wolfom, se morajo odpovedati slehernemu demagoškemu nacionalizmu, sodelovati morajo v zbornici s socialnimi demokrati in vsemi Slovani, ki so voljni pomagati pri organski preuredbi Avstrije.

Koroški Vsenemci, Trst in »Južna Avstrija«.

K večeršnjemu poročilu dostavljamo: Vsenemci so poslali spomenico glede nemškega šolstva v Trstu mornariškemu oddelku vojnega ministrstva, ministrskemu predsedniku in poveljstvu soške fronte. Vojno ministrstvo je že odgovorilo. Dru-

štvo zahteva nemško mornariško šolo. Da varuje svoje lastne interese, bo mornariški oddelk obračal posebno pozornost ustanavljanju takih šol. Vsenemci so zelo zadovoljni s tem odgovorom. V prihodnji seji bodo govorili o »Južni Avstriji«, ki bi šla preko deželnih mej.

Nemške zahteve in pasivni Poljaki.

Glasilo šleskih Poljakov »Dziennik Cieszyński« se je izreklo proti državni nemščini in je pozvalo »Poljski klub«, da naj se pridruži Čehom in Jugoslovanom. Če ostanejo gališki poslanci pasivni, bodo poljski poslanci iz Šlezije izstopili iz poljskega kluba in pristopili k ostalim Slovanom. Tudi drugo glasilo »Gwiazdka Cieszyńska« boli, da tudi poljski listi ne nastopijo proti državni nemščini. Poljaki menda upajo, da Galicija ne dobi nemškega državnega jezika, toda Nemci ga hočejo tudi tam, kajti deželni uradi naj bi z državnimi dopisovali nemško. »Poljsko kolo« se mora skupno z ostalimi slovanskimi strankami do skrajnosti upreti nemškimi zahtevam. Od galiških listov je doslej odgovoril samo »Kurier Codzienny«. Ne vemo, v kaki stopnji je sedaj vprašanje o izpremembi ustave. Toda »Poljsko kolo« mora dati pojasnilo. Kajti klici poslancev, ki so odgovorili na narodno politiko, ne morejo ostati brez odgovora.

Spor med slovaškimi strankami.

»Vilag« poroča, da je prišlo med Slovaki do ponovnih ostrih strankarskih nasprotstev in da je razkol neizogiben. Proti Jurigi in Hlinki nastopajo dr. Šrobar, Makovic in Matijaš ter so že sklenili, da ustanove v korist propagande radikalnih in demokratskih idej novo stranko.

Viharni prizori v ogrski zbornici.

Zbornica odgodena za nedoločen čas.

Budimpešta, 12. aprila. Poslanec Hollo je napovedal interpelacijo, ki se glasi: Krvava svetovna vojna je napravila pot izvršitvi ljudskih pravic. Čas uresničenja želj ogrskega ljudstva je prišel: takoj naj se sestavi narodna vlada, splošna, enaka in tajna volilna pravica.

Budimpešta, 12. aprila. V današnji seji poslanske zbornice je prišlo do velikih škandalov. Med opozicijo se je razširila vest, da namerava vlada, ne oziraje se na predloge in interpelacije, že danes odgoditi zasedanje. Radj tega je nastal, ko je prišel grof Tisza v zbornico, velikanski škandal. Opozicija, posebno grof Batthyani, kriči: Ven s splošno volilno pravico. Danes ne moremo dalje razpravljati. Ljudstvo je lačno in nima volilne pravice. Dolgo časa je trajalo, predno je bila seja otvorjena.

Poslanec Szmreczani je razbijal z velikim svežnjem aktov po pulitu in je neprestano kričal: To so panamaakti. — Sedaj hočejo poslati zbornico domov.

V tem velikanskem vrišču zakliče nekdo grofu Tiszi besedo: strahopetec. Opozicijonci kričijo: To je svinjarija, da hočejo zbežati pred splošno volilno pravico. Brez volilne pravice ne pustimo nikake razprave. Denar dežele kradejo, interpelacijam se izogibajo. Poslanec Szmreczany hoče govoriti, toda pristajši vladne stranke ga prevpijejo. V tem viharju izroči ministrski predsednik grof Tisza predsedniku zbornice podpr. Szasz kraljevo lastnoročno pismo. Med splošnim vriščem in ropotom prečita podpredsednik kraljevo lastnoročno pismo, s katerim se odgodi zbornica za nedoločen čas. Vihar divja dalje in se razširi po izpraznitvi zbornice tudi po zborničnih hodnikih. Opozicijonci izjavijo, da so hoteli z današnjim nastopom izsiliti, da ostane zbornica do cesarjevega prihoda v Budimpešto skupaj.

Uradno poročilo.

Budimpešta, 12. aprila. (Kor. ur.) Današnja seja je bila napovedana za pol šestih zvečer, toda otvoritev se je nekoliko zakasnila. Nekoliko pred tri četrti na šest je prišel podpredsednik Szasz, nato so mu sledili ministrski predsednik in drugi ministri. V tem trenutku nastane na levi velikanski vihar, katerega povzročijo v prvi vrsti poslanci ljudske stranke in Karolyjeve skupine. Poslanec Szmreczany kliče: Naj živi splošna, enaka in tajna volilna pravica. Burni klici na levi: V tej zbornici se ne sme govoriti o drugem kot o volilni pravici. Zbornica ne sme biti odgodena. Ministrskemu predsedniku kličejo: Demisijonirajte!

Ko je ob tričetrt na sedem podpredsednik pl. Szasz seja otvoril, se je vihar zopet pomnožil. Neprestano je klicala levica vladi: Demisijonirajte! Fej! Predložite volilno reformo.

Ko je predsednik opominjal k miru, je vihar z novo silo zadivjal.

Tedaj se je dvignil poslanec Szmreczany, da govori. (Burni klici na levi: Poslušajte Szmreczanya.)

V splošnem vrišču prekine predsednik sejo.

Po več kot enournem odmoru stopi grof Tisza zopet v dvorano. Levica mu kliče zaničljivo: Prinašate volilno pravico? Najbolje je, da demisijonirate.

Drugi poslanci pličejo: Szmreczanya poslušajmo, o panamu naj govori.

Ko zasede podpredsednik pl. Szasz svoje predsedniško mesto, se ponovijo burni prizori s hujšo silo. Zopet se udeležujejo

LISTEK.

Svelobor.

42

Povest iz konca 11. veka. — Spisal P. Bohinjec.
(Dalje.)

Dobrožit se je zjasnilo. Roparski vitez je moral ukrasti Dražno. Podkve njegovega konja so bile obrnjene nazaj, da zmeša sled, a Dražnina rjavca podkve so bile obrnjene naprej. Čutil se je, da je ropar vzel s seboj tudi konja. Menda vendar Dražna ni radovoljno pobegnila? In če je, potem ni ropar, ampak Radovan, ki je odpeljal Dražno. Žalost je legla Dobrožitu v srce in šele Smil in Kojata sta ga nekoliko potolažila.

»Kaj hočeš? Nič ne odlašajmo in se podvizajmo, da roparja dohitimo,« svetuje Kojata.

Takoj zasedejo konje in poženo v najhujše diru. Precej časa že podé po prašnati cesti, dokler ne izgube sledi dveh konj. Tam v bližini gradu Vialtov opazijo, da ni več sledu podkve malega konja. Ali to preganjalcev ne preplaši.

»Najbrž je utrudil enega in zajahal drugega spočitega,« omeni Smil.

Jezdci jasejo hitro, dokler ne dospajo vrh Hrušice. Konji so bili utrujeni in so stopali počasi. Jutranja zarja je sušila jutranjo roso. Dobrožit zasleduje podkve. Pridejo do precejšnje luže in Dobrožit

opazi v blatu izpodrezane rogove konjskih nog.

»Ropar je spremenil svojo pot. Vidva jezditja svojo pot dalje čez Vrhniko in Ljubljano proti Kranju, koder se najdemo. Jaz pa grem za roparjem,« reče Dobrožit in požene svojega konja mimo Vrhnike proti Ljubljani, odidlo mimo Lesnega brda na Polhovi gradec, dokler ni prišel do št. Vida. Sledil je še vedno nazaj obrnjenim podkvam. Ob Savi je jezdit dalje, dokler ni zagledal črnega zidovja mesta Kranja.

Ali sledovi podkev so naposled izginiti pod Šmarjetno goro. Dobrožit se je jelo svitati v glavi. Jase dalje, dokler ne pride do Stražiškega gradu ob Kučni.

Kar začuje žensko javkanje.

Brž skoči s konja, ga priveže k smreki, sam pa leze po vseh štirih proti kraju, koder je čul ženski glas. Že je blizu grajskega zidovja. Močna vrvi je visela po zidu.

»Primi za vrvi, drugače te vržem v Savo!« zakliče našemljeni jezdec.

»Usmili se me!« ga prosi deklica, zagrnjena v velik moški črn plašč.

Dobrožit je poznal Dražno. Sveta je za ga pograbi, izdere meč, skoči kakor ris iz zasede in mahne po neznancu, da je ta omahnil z roko, s katero je držal deklico.

»Uh, potegnili!« zavpije, in preden je Dobrožit pogledal deklico v obraz, že nezane roke vlečejo roparja po zidu na vrvi, katere se je držal z desnico. Z leve rame mu je skropila kri po zidu.

»Dobrožit, moj rešitelj!« vsklikne Dražna z zategnjenim glasom.

»Le brž za menoj!« zakliče starec, pategne svojo varovanko za roko in kmalu jo posadi pred se na konja. Hitro jašeta ob Savi. . . Tam, koder je delala Sava široko pa plitvo strugo, se Dobrožit zakadi v vodo in preplava deročo reko. Ko se je konj poslednjič zakril v valove, sta že čula jezdeca topot konjskih kopit ob Savi. . .

Konj je skočil na kopno, se je stresel in kakor bi trenil, se je zgrudil na zemljo.

»Počivaj sladko!« mu zakliče Dobrožit in pelje peš svojo rešenko po skalnatem bregu proti »durcam« kranjskega mesta.

Globoko je segel po sapo, ko prilezeta vrh stopnic, udaril s pestjo po durih, da se je skala potresla.

Mase duri se odpro, Dobrožit se opraviči in mirno stopa z deklico proti Skrlevcu.

»Sediva na klop, da se oddahneva!« reče Dobrožit in deklica ga uboga. Solnce je sijalo na klop in potnika sta sušila svojo obleko ob žarkih zgodnjega solnca.

»Kako si vendar prišla v pest temu roparju?«

»Kakor nad Mosburgom. Prijahal je, ko sem sprevala svojega rjavca okrog vodnjaka, in preden sem se zavedla, sva že bežala mimo Sv. Sira na trg vseh Svetih, odhod pa skozi Videmska vrata na plano. Nato sem se onesvestila in se zavedla šele v Vjavski dolini.«

»Ali je bil to taisti ropar, ki je bil pred dvema letoma bičan v Ogleju zaradi tebe?«

»Ni taisti. Oni je bil Vialtovih eden, ta pa je najbrž hlapec stražiskih vitezov.«

»Bore Dražna! Toda zdaj je treba pogledati po naših sopotnikih. Vsekakor morata biti že tukaj. Oglasimo se v gradu, ker mene poznajo ondi.«

Na pragu dvoriščnih vrat se prikaže Tipold, spremljevalec češkega prosta:

»Odkod vidva, potnika? Kaj sta tako mokra, kakor bi vaju povil mokre v cunj? In ta deklica! Ta ni preprostega stanu.«

»Jaz sem Dobrožit, stari znanec češkega kneza Svetobora in možniškega grofa Koclja. Na potu sem iz Ogleja in čakam še dveh znancev, ki sta potovala z menoj.«

»Dva Čeha, ali ne?«

»Tako je, Smil in Kojata.«

»Ta dva sta že naša gosta. Žiznec, pokaži se semkaj!« zakliče Tipold proti hlevu.

Žiznec prihaja in izpregovori z zaspanim glasom:

»Ti ne veš, Tipold, kako je danes moja glava težka. Nezdavja mi, če bom še kdaj tako nečloveško pil kakor sem snoči. Mislim sem, da pijem koroško kislico, pa sem pil gorisko sladčico. Pa naj bo, saj je bilo vse io na zdravje našega češkega kneza, ki mu Bog podeli dolgo življenje.«

(Dalje.)

burnih medklicev posebno poslanci ljudske stranke in Karolyjeve skupine. Ponovljajo se kliči: Naj živi splošna, enaka in tajna volilna pravica! Vihar v zbornici se ne poleže in predsedniku ni mogoče priti do besede, tako da mora zopet zasedanje prekiniti. Drugi premor traja samo nekaj minut. Ob 8. uri 10 minut izjavi podpredsednik pl. Szasz, da je zasedanje zopet otvorjeno. (Vihar na levi.)

Ministrski predsednik grof Tisza predloži v tem splošnem vrisku in ropotu lastnoročno pisanje, s katerim se poslanska zbornica odgodi.

Predsednik da lastnoročno pismo prečitati. Desnica kliče živahno: Eljen.

Predsednik izjavi, da sprejme zbornica lastnoročno pismo spoštljivo v vednost. Nato zaključi ob četrti na devet zvečer sejo, medtem ko trajajo burni prizori na levi dalje.

Sirašna lopovska bitka na zahodu.

Wolffov urad poroča dne 12. t. m.: Na prostoru ob črti Souchez—Nouvelle—Vittasse in vzhodno so tudi včeraj divjali živahni boji. Kakor celo angleška poročila povdarjajo, se je angleški napad pri Arrasu pričel z nastopom artiljerije, kakršnega doslej še ni bilo. Spuščali so tudi plin. Z izredno hudim angleškim zapiralnim ognjem so bili deli nemške posadke v najsprednejših jarkih popolnoma odrezani. Vsled izgube obvladujočih višinskih grebenov v srednji črti, ki so bili od angleškega artiljerijskega ognja naravnost zatvorjeni, je bil na nekaterih točkah potreben umik do 4 kilometrov. Topove, ki smo jih morali prepustiti sovražniku, smo razstrelili in napravili neporabne.

Pri Givenchy-en-Gohelle ob višini Vimy so Angleži napadli proti 3. uri popoldne in dosegli male krajevne uspehe.

Angleški napad pri Farbusu, ob vznožju višine Vimy, 2 km jugovzhodno od vasi Vimy se je pa popolnoma izjalovil. Dalje proti jugu so Angleži od poldne naprej v gostih vrstah močno napadali našo črto ob cesti Arras—Cambrai; vsi ti napadi so bili brezuspešni in za sovražnika zelo izgubepolni.

Jugovzhodno od Arrasa je sovražnik skušal ponoviti že jeseni 1915 zanj zelo usodopolno taktiko s tem, da je prehitro zbral močne konjeniške množice, ki so bile z dobro merjenim ognjem razkropljene. Tudi dalje jugovzhodno pri Bullecourtu je bil napad dveh angleških bataljonov po močni artiljerijski pripravi s teškimi izgubami popolnoma odbit, pri čemur smo ugrabili ujetnike.

Iz poročila Haiga se vidi, kakšno posebno važnost pripisuje višinam Vimy. Zato se je tam smelo pričakovati najtežjih bojev. Značilno je, da je uprav na tem mestu vporabil kanadske pomožne čete.

V včerajšnjem uradnem poročilu omenjeno podjetje jugovzhodno od Yperna se je vršilo po živahni in izborni artiljerijski pripravi na obeh straneh železnice Comines—Ypern. Naši mineri so popolnoma razstrelili in uničili sovražno postojanko. Angleži so tu samo na mrtvih izgubili okoli 350 mož.

Iz vojaškega razmotrivanja: Bitka pri Arrasu je tudi včeraj prinesla le male izpremembe v posestnem stanju; nemška fronta, ki je šla prej od Lensa čez Givenchy v Fenchy (tik vzhodno od Arrasa) in od tu v Croisilles, se je pomaknila 3—5 kilometrov proti vzhodu na črto Novelles—Vimy—Fampoux—vzhodno od Monchy pri čemur je sovražnik zasedel dve utrjeni črti. O predoru se ne more več govoriti; Bojna črta branila se je v že davno pripravljenih novih postojankah zopet trdno strnila, tako da so se poskušali sovražniki, da bi prodrli dalje, krvavo izjalovili. Poleg tega so Nemci z uspešnimi protisunkmi dobili znaten plen. Zdi se, da je s tem nevarnost prestana.

Artiljeristična priprava za bitko med Soissonom in Reimsom je postala izredno huda.

NEMŠKO URADNO POROČILO.

Berlin, 12. aprila. Veliki glavni stan:

Bojna skupina kraljeviča Rupreta.

Na severnem bregu Scarpe smo odbili ob besnem streljanju s topovi napade Angležev na Vimy in pri Fampouxu. Južno potokove nižine je napadel sovražnik z močnimi silami naše črte. Potem, ko se je bil naval večkrat izjalovil, smo izgubili Monchy. Severno in južno Monchyja so se zrušili angleški napadi z velikimi izgubami za sovražnika, ki je nastopal tudi s konjenico in z oklopnimi avtomobili. — V bojih pri Bullecourtu smo s protinapadom vzravnali začetni uspeh sovražnika. Ujeli smo tam 25 častnikov, nad 1000 mož in zaplenili 27 strojnih pušk. — V boju pri Hargicourt, vzhodno Peronne, smo ujeli nad 100 mož in zaplenili 5 strojnih pušk. St. Quentin so tudi včeraj močno obstreljevali.

Bojna črta nemškega cesarjeviča.

Od Soissons do Reimsa se je zvišalo streljanje do najskrajnejše besnosti. Posamezni deli bojne črte so se nahajali pod bobnenim ognjem. — V zahodni Champagni so tudi močnejše streljali s topovi. — Poizvedovalne napade francoske pehote smo odbili.

Vojna skupina vojvoda Alberta Würtemberškega.

Bojevali so se le v omejenem obsegu. Dasi je divjal vihar, so letalci zelo delovali. Sovražnik je izgubil v zračnih bojih 23, po ognju pehote 1 letalo. Z bombami, ki so jih vrgli na sovražne tabore čet in skladišča streliva v dolinah Nezle in Suippes, se je povzročila škoda, kakor se je opazovalo. Ritmoister baron pl. Richthofen je sestrelil svojega 40. sovražnika.

Prvi generalni kvartirni mojster pl. Ludendorff.

Angleško uradno poročilo.

10. aprila. Naše operacije smo danes kljub snežnim metežem in v splošnem neugodnem vremenu odločno nadaljevali. Dosegli smo robove od Monchy le Preux, pet milj jugovzhodno Arrasa, in očistili Farbus in gozdove okoli Farbusa. Danes popoldne so se na gornjem koncu grebena Vimy zopet hudo bojevali. Osvojili smo nadaljne važne postojanke in ugrabili več strojnih pušk in ujetnikov. V smeri proti Cambrai smo potisnili našo črto severno od vasi Louvirel naprej. Protinapadi, ki jih je sovražnik poskušal na raznih točkah naše fronte, niso imeli nobenega uspeha.

11. aprila popoldne. Položaj se razvija ugodno. Vas in višine Monchy-le-Preux in Laberge smo danes zgodaj zjutraj vzeli. Na ostalih delih fronte smo dosegli zadovoljive uspehe.

Večerno poročilo. Cel dan je močno snežilo, kar je onemogočilo opazovanje in operacije močno oviralo. Protinapad pri Monchy-le-Preux smo uspešno odbili. Pri Monchy ujeti sovražniki izjavljajo, da so dobili povelje, vas za vsako ceno držati. Dalje južno se je našim četam posrečilo, da so vdrle v nemške postojanke pri Bullecourtu, pri čemer so ujele veliko Nemcev. Opoldne so bile s protinapadom, ki so ga izvedle močne sovražne sile, prisiljene, da so se vrstile v lastne črte. Napadajoče sovražne čete je naša artiljerija uspešno obstreljevala in jim zadala težke izgube.

Sipajoči ogenj na celi angleški fronti.

Haag, 12. aprila. Dopisnik lista »Daily News« na zapadnem bojišču poroča: Noč in dan divja na celi angleški fronti kot orkan hud sipajoči ogenj. Angleži so izdelali težke topove, ki se sedaj udeležujejo strašne bitke. Našim četam se je povedalo, da se začena največja in zadnja borba. Povdariti se mora, da se Nemci zelo trdovratno upirajo.

Sovražne artiljerijske množice.

Ženeva, 12. aprila. »Petit Parisien« ceni število topov, ki jih sedaj uporablja general Haig, na več tisoč, med tem, ko so jih leta 1915 imeli le 400 topov.

Ženeva, 12. aprila. »Daily Mail« poroča, da v bitki pri Arrasu sodeluje skoro vsa angleška artiljerija. Bitko vodi maršal Haig in generala Horns in Ailepes.

Nadomestek za angleško armado.

Rotterdam, 12. aprila. (K. u.) »N. R. Courant« poroča iz Londona: Kakor javlja »Daily Telegraph«, angleška vlada še ni storila nobenega sklepa, na kakšen način da bo dobila 500.000 mož za armado. Ministri st za to, da se vojaška službena dolžnost poviša do 45. leta.

Dva brezmesna dneva na Francoskem.

Pariz, 12. aprila. (K. u.) »Petit Parisien« poroča: Ministrstvo za prehrano namerava z začetkom junija vpeljati dva brezmesna dneva. Vpeljali bi ju že prej, pa je zelo manjkalo sočivja.

Vojska z Italijo.

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.

Dunaj, 12. aprila. Uradno:

Naskakovalne patrulje pešpolkov št. 71 in 76 so vdrle sinoči na Goriškem v sovražne jarke vzhodno Spodnje Vrtojbe. Ujele so 4 častnike in 135 mož in zaplenile 2 strojni puški in 3 metalce min. Boj s topovi in z minami je bil na posameznih mestih primorske bojne črte od časa do časa zelo živahen.

Namestnik načelnika generalnega štaba pl. Höfer, fml.

Italijansko uradno poročilo.

11. aprila. Artiljerijske akcije, ki so bile na celi ostali fronti navadne, so bile zahodno od Gardskega jezera in v Lagrinski dolini živahnejše. Na ogenj iz srednjih kalibrov, ki ga je sovražnik ponovil proti obljudenima krajema Limono in Dila, so odgovarjale naše baterije z obstreljevanjem sovražnih črt v okolici Arca in Rovereta. Na Krasu so naše čete na več točkah prisilile izpostavljene sovražne

straže, da so se umaknile. Eno točko, ki je posebno važna, smo včeraj zasedli.

Zasledovanje vohunov v Italiji.

Lugano, 12. aprila. (K. u.) »Messaggero« piše, da so v več italijanskih mestih zaprli 42 oseb, med njimi več žen in tri inozemce, ker jih sumijo vohunstva in napadov na vojaške naprave.

Italijanski socialisti in mirovno vprašanje.

Lugano, 12. aprila. Na kongresu socialistov so vsi naglašali, naj socialistične organizacije zdaj praktično izrabljajo mnenje ljudstva. Sklenili so, da bodo posebno z ruskimi socialisti občevali.

Vojska z Rusi in Rumuni.

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.

Dunaj, 12. aprila. Uradno:

Nobenih posebnih dogodkov.

Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, fml.

NEMŠKO URADNO POROČILO.

Berlin, 12. aprila. Veliki glavni stan:

Bojna črta maršala princa Leopolda Bavarskega.

Pri Brodih, ob železnici Zloczow-Tarnopolj in na obeh straneh Dnjestra so Rusi živahno streljali.

Na bojni črti gen. polk. nadvojvoda Jožefa in pri vojni skupini maršala pl. Mackensena nobenih važnih dogodkov.

Prvi generalni kvartirni mojster pl. Ludendorff.

Rusko uradno poročilo.

11. aprila. Pri Tereškoviču v smeri proti Sokalu je sovražnik po artiljerijski pripravi, ki je na več točkah razrušila naše ovire, vdril v strelske jarke naših straž, vendar pa ni mogel tam vzdržati in je izpraznil jarke, potem ko je naše ranjence z bajonetom pobil.

Letalstvo. Francoski letalec je sestrelil nemški zrakoplov, ki je zavil v plamen padel v mesto Galac.

Podmorska vojska.

15 italijanskih ladij potopljenih.

Rim, 12. aprila. Mornariško ministrstvo poroča: V tednu, ki se je zaključil 8. t. m. opolnoči, se je pripeljalo v italijanska pristanišča 494 trgovskih ladij vseh narodnosti s 470.560 tonami, adpeljalo se je pa 947 ladij s 496.692 tonami. Sovražni podmorski čolni so potopili pet italijanskih parnikov pod 3000 ton in 10 italijanskih jadrnic pod 30 ton. Neki napadeni parnik je streljal s topovi in prisilil podmorski čoln, da se je skril pod vodo.

V marcu bilo potopljenih 795.000 ton.

Haag, 12. aprila. Amsterdamski zavarovalni krogi so obveščeni iz Londona, da so Anglija in njeni zavezniki izgubili mesca marca okroglo 640.000, nevtralci pa okroglo 155.000 prostora ladij.

Preskrba Anglije z živili.

Amsterdam, 11. aprila. (K. u.) »Pall Mall Gazette« je pisala 4. t. m.: Želimo, naj se vlada resno peča z vprašanjem o preskrbi živil. Amerika nas bo morebiti polagoma podpirala, da se odstrani podmorska nevarnost, kar znamo zelo ceniti, a med tem prostor ladij vedno bolj gine. Živiljski kontrolor naj najodločnejše javnosti pojasni, da je lakota res mogoča.

Razvoj stvari na Ruskem.

Ali je še Rusija aktivni zaveznik sporazuma.

Rotterdam, 12. aprila. Londonski list »Morningpost« piše: Odklic ruske vlade o vojski ali o miru je ponižljiv udarec zaveznikom Rusije. Sporazumu gre zdaj za to, da dožene, če je še Rusija aktivni zaveznik sporazuma ali ne več.

Ruski socialisti proti osvojitvam.

Rotterdam, 12. aprila. »Daily Telegr.« poroča iz Petrograda: Socialisti odločno zahtevajo, naj vlada jasno izjavi, da ne zasleduje osvojevalnih smotrov. Socialisti so prepričani, da bi Nemčija sledila z enakimi izjavami, kar bi omogočilo, da bi se kmalu sklenil pošten mir.

Prvi most, ki vodi do miru.

Curih, 12. Clemenceau piše o izjavi ruske vlade. Zdi se nam, da tvori ta oklic prvi most, ki lahko privede do miru. Državnike sporazuma čaka strašna odgovornost.

Švicarski socialisti na poti v Petrograd.

Basel, 12. aprila. Zastopniki švicarske socialne demokracije so odpotovali v Stockholm, od tam odpotujejo v Petrograd.

Herve rohani nad ruskimi miroljubneži.

Bern, 12. aprila. (Kor. ur.) Herve izjavi v »Victoire«: Iz Rusije prihaja tako neumljivo poročilo, da se razum brani verovati, če je resnično. Odbor delavcev in vojakov naj bi bil sklenil, naj izjavi začasna vlada vsem narodom, da se vojskuje Rusija le v obrambo, dokler se ne bosta hoteli osrednji velesili pogajati o miru brez osvo-

jitev in brez vojne odškodnine. Ravno tako bi se bil izrazil Štürmer, če bi se bil upal skleniti poseben mir z Nemčijo, kar bi bil zelo rad storil. Kateri norec ali nemški agent je pač ravno zdaj, ko je vojski pristopila Amerika, prišel na misel, naj se ponudi osrednjima velesilama mir brez aneksij? Na srečo so tu še Francija, Anglija, Italija in Amerika, ki bodo prisilile Nemčijo, da bo morala odstopiti Poljsko, Alzacijo-Loreno, Erdeljsko, Trst, Tridentinsko, Srbijo in Armenijo in plačati primerno odškodnino. Tudi v Rusiji vlada še začasna vlada, ki naj pazi, da se ne bo miroljubno stremljenje razširilo tudi na zdrave plasti ruskega delavstva.

Angleži napovedujejo v Rusiji državljansko vojsko.

Lugano, 12. aprila. »Times« napoveduje v Rusiji državljansko vojsko, ki da bo nastala vsled pretiranih zahtev odbora delavcev in vojakov.

Proti Franciji in Angliji.

Curih, 13. aprila. Iz Kodanja: Govorice, da namerava Angleja zasesti dele v severni Rusiji, so v Petrogradu vznemirile. Delavci agitirajo odkrito proti Angliji in jo dolže, da je kriva, ker se vojska vleče. Petrograjsko socialno demokraško časopisje napada Anglijo in Francijo.

Delavci nameravajo strmoglaviti začasno vlado.

London, 12. aprila. »Times« poroča iz Petrograda: Komisija vojaških in delavskih poslancev obvešča, da namerava strmoglaviti začasno vlado, da se bo dosegel mir. Odbor zahteva, naj njegovi zastopniki soodločujejo, kadar bo šlo za operacije na bojišču.

Skrajna levica vedno močnejša.

Haag. »Nieuwe Courant« piše. Vse kaže, da gospodari v Rusiji skrajna levica, ki je za mir in ki bo znala tudi zdaj uveljaviti svojo voljo. Pravijo, da je armada za vojsko; a če se tudi čuti začasna vlada dovolj močno, da pribori zmago, je zelo dvomljivo, če bo hotela privedi do razkola med narodom.

Proti delavcem.

Bern, 12. aprila. (K. u.) »Temps« poroča: Zapovedujoči nastop delavskega vojaškega odbora je izzval na deželi odločne proteste. Pritisk nanj z več strani je povzročil, da zavzema zdaj zmernejše stališče, kar dokazuje tudi članek odborovega glasila, ki izjavi: Začasna vlada mora izvajati eksekutivno silo, a ta ne sme biti neomejena. Delavsko vojaški odbor noče škodovati avtoriteti vlade, a potrebno je, da je z njo v stiku, da se z njo posvetuje o nameravanih ukrepih, ki se smejo le skleniti, če se prej sporazume začasna vlada z odborom delavcev in vojakov.

Dve struji med ruskimi kmeti.

Haparanda, 12. aprila. (Kor. ur.) Na kongresu kadetov je več govornikov opozarjalo na okolnost, da se dele ruski kmetje v dve struji. Kmečka inteligenca je za republiko, drugi so še zvesti carju. Na deželi je zato velika nevarnost, da ne bi nastali nemiri. Dalje so naglašali, da se še ne mudi, da skličejo ustavodajalni zbor, posebno ker morajo kmetje obdelati zemljo in ker ne morejo voliti vojni ujetniki v Avstriji in v Nemčiji.

Ruski kmetje za republiko.

Bern, 12. aprila. (K. u.) »Temps« poroča: Zveza ruskih kmetov, ki šteje 10 milijonov članov, je izjavila začasni vladi zaupnico in odobrila dosedanje izjave vlade. Rusija mora postati republikanska; fidejkomisi in samostanska posestva se morajo razlastiti in uvesti prisilna šolska dolžnost.

Likvidacija carjevih posestev.

Genf, 12. aprila. Bivšemu predsedniku dume Golovinu so poverili likvidacijo premoženja in nepremičnega posestva carjeve rodbine. Zasebnega premoženja ne bodo zaplenili, pač pa postanejo vsa posestva državna lastnina, kakor hitro bo sprejel ustavodajalni zbor tozadeven predlog.

Proti vojni izjavi Miljukova.

Rotterdam, 12. aprila. Petrograjski dopisniki angleških listov odkritosrčno priznavajo, da je povzročila Miljukova bojevita izjava posebno med delavci velik odpor. Položaj se je bil tako poostiril, da sta morala Kerenski in pozneje Lvov sama Miljukove izjave omiliti.

Amsterdam, 12. aprila. (K. u.) »Handelsblad« poroča iz Petrograda glede na manifest začasne vlade o vojnih smotrih Rusije: Socialisti so zadnje tedne z vso silo pritiskali na vlado, naj izjavi, da ne zasleduje imperialističnih ali agresivnih namerov. Socialisti so vsled Miljukove izjave o razdelitvi Avstrije in za aneksijo Carigrada postali zelo nezaupljivi. Položaj je postal tako resen, da je vlada izjavila, da ne bo ničesar zasedla.

Rotterdam, 12. aprila. Iz Londona se poroča: Angleško časopisje je včerajšnja proklamacija ruske vlade zelo presenetila. Listi opozarjajo na nesoglasja med zadnjo Miljukovo in sedanjo izjavo kneza Lvova. Pravijo, naj državniški sporazuma doženejo, če Rusija še zahteva Carigrad ali ne.

Miljukovo stališče.

Petrograd, 12. aprila. (Kor. ur.) Zunanji minister Miljukov je na kongresu narodne stranke izjavil: Zastopniki naših zaveznikov so z velikim navdušenjem pritrtili sklepu stranke glede na vojsko. Rekel je, da trdno upa na zmago.

Petrograd, 12. aprila. (Kor. ur.) »Rečj«, Miljukovo glasilo, piše o odloku vlade glede na vojne smotre: Nekateri popolnoma ekstremne stranke so storile veliko napako, ker označujejo vsa stremeljenja, ki merijo na zagotovitev varnosti na zunanji in na narodni napredek Rusije, za imperializem. S tem, da začasna vlada odklanja, naj se moč Rusije poveča na stroške drugih narodov, ne dovoljuje, da bi se domovina ponižala in zmanjšale njene življenjske moči in njene neprikrasane pravice. Konkretno mirovne pogoje bo stavil narod v tesnem stiku z zavezniki.

Stališče ruskega zunanjega ministra omajano.

Berlin, 12. aprila. »Berliner Tageblatt« poroča: Nova proklamacija začasne vlade, ki jo je bil podpisal knez Lvov, je ustvarila tak položaj, da Miljukov ne bo mogel več dolgo časa ostati ruski zunanji minister.

Groß Bernstorff poslanik v Stockholmu.

Haag, 12. aprila. Nek tukajšnji list poroča iz Stockholma: Diplomati trde, da bo postal grof Bernstorff poslanik v Stockholmu. Imenovanje je za to posebno važno, ker je Stockholm radi proklamacije ruskih socialistov postal velevažje in namerava odbor delavskih in vojaških poslancev ustanoviti v Stockholmu trajno mesto za dosego sporazuma.

Nov ruski grb.

Genf, 12. aprila. »Temps« javlja iz Petrograda: Novi ruski državni grb tvori, kakor prej, dvoglavi orol, a brez krone in žezla.

Zaprti ruski dostojanstveniki.

Stockholm, 12. aprila. »Novo Vreme« poroča, da so zaprti sledeči visoki dostojanstveniki: predsednik državnega zbora Ščeglovitov, Stürmer, Rein, mestni glavar Balk, metropolit Pitirim, ministrska pomočnika Kurlov in Zabjelin, general Komisarov, načelnik vojaško zdravniškega častniškega zbora Makavejev, admiral Kartev in Giers, bivši ministri Bark, Sahovskoj, Kulčicki, Marklakov, Suhomlinov, Makarov in Krishanovski, pomočnika mestnega glavarja Grigorijev in Lizogorski, senator Utin, grofica Kleimichel, kneza Zevahov in Čapilenski in predsednik lige za omejitev nemškega vpliva Stišinski.

Ministri v Peter Pavlovi trdnjavi.

Amsterdam. Iz Petrograda se poroča: V Peter Pavlovi trdnjavi je zdaj zaprtih 35 ministrov. Najmirnejši me dnjimi je knez Galicin, zadnji min. predsednik pod carjem Nikolajem. Izjavil je, da je postal ministrski predsednik proti svoji volji, ker se je bal carja in da popolnoma simpatizira s sedanjo revolucijsko vlado.

Proti duhovščini in redovnikom v Rusiji.

Haag, 12. aprila. Začasna vlada je preklcala vse predprave duhovščine in redovnikov.

Babica ruske revolucije se vrnila v Petrograd.

Petrograd, 12. aprila. (K. u.) Agentura: Po 35 letnem izgnanstvu v Sibirijo se je vrnila v Petrograd gospa pl. Breško-Breškovska, babica ruske revolucije. Sprejeli so jo sijajno pravosodni minister Kerenski, velikanška množica in veliko deputacij delavcev, vojakov in dijakov.

Samouprava Litve.

Genf, 12. aprila. Lausanski obvestilni urad Litvancev poroča: Zastopnikom Litve je izjavil knez Lvov, da bodo ustanovili iz ruske in ruske Litve samostojno državo pod ruskim protektoratom.

Podrobnosti o revoluciji na Finskem.

Stockholm, 12. aprila. (Kor. ur.) »Nya Daglight Alehanda« poroča: Revolucija v Helsinkforsu je stala življenje 400 do 500 častnikov. Le ker je še Kerenski pravočasno prišel, je preprečilo, da mornarji niso uničili mornarice, ker dve ladji so bili že potopili. Vprašanje o preskrbi z živili se je tudi pod novo rusko vlado zelo poostriilo.

Konec ruske špijonaže na Poljskem.

»Kuryer Poljski« poroča: Ob svojem časnem ruskem umiku je ostalo v Varšavi veliko ruskih agentov in špijонов, ki so imeli nalog, vse dogodke natančno opazovati in izvohuniti, da bi mogli potem o vsem poročati stari vladi. Število teh ljudi se ceni na 400. Veliko teh vohunov so med tem polovili, prevrat na Ruskem je pa tudi ostalim prečrtal račune. S propadom stare ruske vlade je izgubilo tudi delovanje teh ljudi vsak pomen.

Vojska z Ameriko.**Naši diplomati v Ameriki.**

Genf, 12. aprila. Avstrijski veleposlanik v Washingtonu grof Tarnovski ne more zase in za svoje osebe zasebno zahtevati popotnih listov, ker Wilson dozda še ni hotel prevzeti njegove poverilnice. To bo moral izposlovati poslovodja baron pl. Zwedinek. »Matin« pravi, da po mnenju Združenih držav toliko časa ne bodo v vojnem stanju z monarhijo, dokler ne bo Avstrija sovražno nastopala.

Zaplenjene ladje osrednjih veselil.

Dunaj, 12. aprila. Ameriška vlada je zaplenila vse avstrijske in nemške ladje, ki se nahajajo v ameriških pristaniščih. Zaplenili so 22 avstrijskih ladij, ki obsegajo 102.703 tone. Nemških ladij so zaplenili v južno ameriških pristaniščih 122 s 436.624 ton, v severoameriških pristaniščih pa 98 s 614.183 tonami; skupno torej 220 ladij z 1.050.807 tonami.

Mornariška pogodba Anglije z Ameriko.

Haag, 11. aprila. »United Press« javlja iz Newyorka: Anglija in Združene države so sklenile ladjino pogodbo, po kateri zavezniki odpravijo križarsko službo ob ameriški obali, ker jo bo prevzela Amerika sama. »United Press« poroča iz Newyorka: Združene države ponujajo Rusiji novo pogodbo glede na dobavo streliva. Amerika bi dobavila Rusiji vsak mesec za 15 milijonov dolarjev streliva. Echo de Paris poroča iz Newyorka: Sporazum je naprosil Wilsona, naj vstopi osebno v vrhovni vojni svet sporazuma.

Združene države še niso sklenile zveze s sporazumom.

Amsterdam, 12. aprila. »Times« poročajo 11. t. m. iz Washingtona: Ameriška vlada še vedno neče skleniti zveze s sporazumom. Američani se ne morejo prav ujetvi v misel zveze. Pogodba bi se morala predložiti senatu in bi morali premagati veliko predsodkov.

Amerika proti londonski pogodbi.

Curih. »Journal de Geneve« izjavlja: Amerika je odklonila podpisati londonski poseben dogovor.

Opozicija proti vojaški službeni dolžnosti v Združenih državah.

Haag, 12. aprila. Iz Washingtona: Opozicija proti vojaški službeni dolžnosti je vedno večja. Nasprotujeta ji dve tretjini kongresa, ki se zavzemata za vojsko prostovoljcev.

Vojni izdatki Združenih držav.

Washington, 11. aprila. (K. u.) Reuter: Odsek kongresa je priporočil soglasno postaviti, ki določa, naj izdajo za pet tisoč milijonov dolarjev bonov in za 2 tisoč milijonov zakladnih zadolžnic v vojne namene.

Turčija v vojnem stanju z Združenimi državami.

Basel, 12. aprila. »Havas« potrjuje poročilo, da je Turčija prekinila diplomatske odnose z Ameriko in da se nahaja v vojnem stanju z Združenimi državami.

Vse južno-ameriške države naše sovražnice.

Lugano, 12. aprila. Brazilski poslanik je izjavil, da se bodo vse južno-ameriške države pridružile Wilsonu. Nemčija bo tako izgubila 800.000 ton.

Stališče Argentine.

London, 11. aprila. (K. u.) Reuter: Iz Buenos Airesa se brzojavlja: Dasi namerava argentinska vlada ostati nevtralna, dokler ne bodo kršene njene pravice, je izjavila, da odobrava politiko Združenih držav.

Amerika proti odpošilnatvi ekspedicijske armade v Evropo.

London, 12. aprila. (K. u.) Dopolnilek lista »Daily Mail« izve, da se je odločila vlada proti predlogu Roosevelta takoj odposlati ekspedicijsko armado na Francosko. Armada in vlada sta mnenja, da ne morejo poslati nobenih čet v Evropo poprej, dokler ni izvežbanih milijon mož in ne prično z vezbanjem drugega milijona.

Vojni načrti Združenih držav.

Bern, 12. aprila. (Kor. ur.) »Petit Parisien« poroča iz New Yorka: Vlada je sestavila naslednji vojni program: Uporaba vojnih ladij v vzajemni delavnosti z zavezniki, dobava municije, predjem 3 milijard dolarjev zaveznikom, katerih prehrana se istakotako zagotovi, izvežbanje enega milijona mož v prvem letu, drugega milijona v drugem letu. Ne sme se pa poslati nobenih čet v Evropo, dokler ni prvi kontingent enega milijona mož izvežban in zagotovljena organizacija njihove preskrbe na bojišču. — Agentura Radio poroča iz Newyorka, da je dovolil ameriški kongres pet milijonov dolarjev za zgradbo 75 zrakoplovov, ki bodo dolgi po 54 metrov in bodo imeli v premeru 10 metrov; opremljeni bodo z brezžičnim brzojavom.

Najnovejša poročila o veliki bitki na Francoskem.**NEMŠKO VEČERNO URADNO POROČILO.**

Berlin, 12. aprila zvečer. Wolff poroča:

Močni angleški napadi pri Souchezu in sunki pri Fanzouxu in severno oziroma vzhodno od Arrasa so se izjalovili. Pri St. Quentinu se je nadaljevala živahna topniška delavnost, med Soissons in Reims pa močan ognjeni boj.

Berlin, 12. aprila. (Kor. ur.) Wolffov urad poroča: Tudi tretji dan bitke pri Arrasu se Angležem nameravani predor ni posrečil. Potem ko so se nemške črte elastično upognile nazaj ter je bila angleška artiljerija prisiljena zapustiti svoja opirališča, kjer je bila tako nagromadena, da je mogla doseči svoj začetni uspeh dne 9. t. mes., se more danes položaj smatrati kot izravnal. Oba nasprotnika sta zapletena v težko borbo, ki se je na posameznih žariščih razvila v najljutejšo bitko. Kljub temu, da so zastavili ogromne mase pehote in kavalerie, so priborili Angleži, ki se ne strajajo največjih žrtve, da bi topot dosegli odločen uspeh, le čisto neznatne koristi. Povsodi so imeli težke izgube.

Dnevne novice.

+ **Odlikovanja.** Ponovno Najvišje pohvalno priznanje z meči je dobil črnovoj. inž. poročnik Anton Dolenc. — Najvišje pohvalno priznanje z meči sta dobila nadporočnik 2. bos. herc. pp. Stanko Masič in poročnik 17. pp. Franc Pitner. — Zlat zaslužni križec s krono na traku hrabrostne svetlinje so dobili: črnovoj. inž. poročnik Viktor Turnšek, nadporočnik dr. jur. Franc Šter, pri trd. trd. intendanci v Pulju, nadporočnik avditor dr. jur. Ivan Modic in črnovoj. višji zdravnik dr. Viktor Gregorič. — Zlat zaslužni križec na traku hrabrostne svetlinje je dobil veterinarski praporščak 6. težkega polj. top. p. Filip Pahor. — Srebrno hrabrostno svetinjo 1. vrste so dobili: ognjčar 7. trd. top. p. Fajgel Franc, poddes. Lasnik Aleksander in pešca Kojšnik Marko in Ček Herman, vsi pri 7. pp. — Srebrno hrabrostno svetinjo 2. vrste so dobili: saper 7. sap. bat. Zrimšek Franc, praporščak 97. pp. pl. Maier Ingold, desetnik Jakos Josip in topničar Sovdat Franc, oba pri 7. trd. top. p., lovec 20. lov. b. Vidovič Mihael in poddeset. 27. pp. Jančar Anton. — Bronasto hrabrostno svetinjo so dobili: pionir 3. pion. bat. Javornik Josip, top. 3. gor. top. p. Dular Fr., predmojster Hribar Alojzij, topničarji Keš Andrej, Tripar Lazar in Bezgovšek Josip, vsi pri 7. trd. top. p., poddes. 17. pp. Kováč Alojzij.

+ **Imenovanja.** Za nadporočnike so imenovani poročniki: Rode Karel, 38. pp.; Rauch Henrik 17. pp.; Cele Aleksij 47. pp. — Za poročnika je imenovan praporščak 4. bos. herc. pp. Treo Viktor; praporščak 17. pp. Mercun Ivan, pri 22. lov. bat.

+ **Duhovniška vest.** Č. g. Fr. Schreiner, kaplan v Zalcu, je bil na velikonočni ponedeljek dne 9. aprila umeščen na župnijo št. 11j pri Velenju.

— **Smrtna kosa.** Umrl je v Rottenmannu dne 11. t. m. po kratki bolezni vsled oslabelosti srca najemnik »Zadružne tiskarne« v Krškem g. Ivan Koželj, pešec pri 27. strelskem pešpolku. Pogreb se je vršil v petek, 13. t. m. — Umrl je v Mariboru c. kr. gimn. prof. v pok. g. Avgust Komers. — Umrla je dne 6. aprila v vseh slojih Novega mesta vespotošana gospa Marija Dlouhy, vdova tovarniškega ravnatelja in tašča primarija g. dr. J. Strašek. Rodilo se je leta 1836.

— **C. kr. finančnega ravnateljstva razglas radi vročitve pridobinskih izjav za leto 1917.** je nabil na mestni deski, na kar se interesentje opozarjajo.

100.000 zelja v gnoj. Pri tvrdki di Pauli v Eggenbergu pri Gradcu se je pokvarilo 100.000 kg zelja v vrednosti 90.000 K. Zelje so mogli porabiti samo za gnoj.

Primorske novice.

Smrtna kosa. Umrl je v Trstu brodolastnik Pio Negri, odbornik parobrodne družbe »Dalmatia«. — V italijanskem ujetništvu je umrl Andrej Podgornik, računski oficijal pri goriškem dež. odboru. — V Ljubljani je umrl narednik 97. pp. Rudolf Marinšek.

Odlikovanja. Povodom zaprosene stalne vpokojitve je cesar podelil policijskemu tajniku v Trstu, dr. Ant. Pechotschu viteški križec Franc Josipovega reda, pristavu pomožnih uradov policijskega ravnateljstva v Trstu, Rajmundu Pasqualiju, pa naslov ravnatelja pomožnih uradov. V priznanje izbornega službovanja v vojni je bil pristav primorske finančne prokurature dr. Karel pl. Czermak-Eichenfeld odlikovan z zlatim zaslužnim križcem s krono na traku hrabrostne svetlinje, v priznanje posebno vnetega službovanja pred sovražnikom pa so bili odlikovani s srebrnim zaslužnim

križcem s krono na traku hrabrostne svetlinje: nadpregledniki finančne straže Mih. Malnig, Rüdiger Perna in Alojz Bujan ter preglednik Ivan Luknaich.

Razna poročila.**Cesar in cesarica v Budimpešti.**

Dunaj, 13. aprila. (K. u.) Cesar in cesarica sta se danes jutraj ob pol devetih odpeljala s posebnim dvornim vlakom v Budimpešto.

Volivna reforma na Dunaju.

Soc. demokratični občinski svetniki bodo vprašali župana, ali je pripravljen takoj uvesti splošno, direktno volivno pravico za dunajski občinski svet. Tudi ženske naj bi dobile aktivno in pasivno volivno pravico.

Po svetu.

Kardinal pl. Bettinger umrl. V Monakovem je včeraj umrl zadet od srčne kapi kardinal-nadškof pl. Bettinger. Ze svojčas je kot mestni župnik imel zveze s socialnimi demokrati in v neki gostilni je sklenil volivno pogodbo med centrom in socialisti. Bil je zaupnik cesarja Viljema in večkrat v Rimu.

Milijunska zapuščina avstrijski državi. V Florenci je umrla 85 letna vdova bivšega množičnega predsednika tržaške trgovske in obrtne zbornice, gosposkozborničnega člana barona Karla Reinelt — baronica Angela pl. Reinelt. Po smrti svoje soproge se je pokojnica preselila najprej v Benetke, nato v Milan, začetkom italijanske vojne pa v Florencio, kjer je sedaj umrla. Glasom oporoke pripade sedaj vse premoženje barona Reinelta, okroglo 25 milijonov kron, avstrijski državi kot glavnemu dediču.

Preiskave pri bankah. Državno pravdnstvo je uvedlo preiskave radi blagovne kupčije pri »Češki industrijski«, »Prometni« in »Anglo-banki«.

General Stöger Steiner pl. Steinstätten — naš vojni minister.

Dunaj, 13. aprila. (K. u.) Cesar je imenoval generala pehote Rudolfa Stöger-Steiner pl. Steinstätten za skupnega vojnega ministra.

Ljubljanske novice.

Ij Dobrodelni koncerti. Kakor smo na kratko že javili, se bodo jutri in pojutrišnjem začeli ob 4. uri popoldne in ob 8. uri zvečer v kavarnah »Evropa«, »Kasino« in »Union« vršili koncerti na korist c. kr. avstrijskega zaklada za vojaške vdove in sirote. »Kranjsko deželno društvo c. kr. avstrijskega zaklada za vojaške vdove in sirote«, ki ima svoj sedež v Ljubljani in ki je pred kratkim javnost pozvalo, naj pridno priglaša nove člane in po močeh pospešuje njegove smotre, je z dunajskim društvom »C. kr. avstr. zaklada za vojaške vdove in sirote«, na čegar korist se vrše včeraj javljene prireditve, le v toliko sorodno, v kolikor zasledujeta obe društvi iste domoljubno-humanitarne cilje: to kakor ono združenje oskrbuje podpore in pomoči potrebne vdove in sirote na bojišču padlih branilcev domovine; dočim pa se delovanje v Ljubljani osnovanega društva omejuje na kronovino Kranjsko, sega območje dunajskega društva čez vso našo širšo domovino, vsled česar so potrebščine tega zaklada tem večje. Koncertirale bodo v soboto v kavarni »Evropa« godba na lok, v »kazini« ciganska godba in v kavarni »Union« »Soška godba«; v nedeljo pa: v »Evropi« ciganska godba, v »kazini« godba na lok in v kavarni »Union« »Soška godba«. Vstopnina znaša tu kakor tam vsakokrat po 2 K za osebo. Cene pijače ostanejo v kavarnah navzlic koncertnim prireditvam kajpada nepovršane. Za ta dva večera določena policijska ura naj se nikakor ne prekorači. — Gospodične, ki bodo jutri in v nedeljo po Ljubljani v pušice nabirale darove za ta zaklad, bodo označene s črno-žoltimi pentljami; k pušici pa bo privezan bel karton z zeleno štampiljo tukajšnjega c. in kr. etapnega štacijskega poveljstva. — Znesek, ki ga je na že dostavljene priglasnice zabeležiti kot članarino, naj vsakdo odmeri po svoje. Če je količjak mogoče, naj ne bo nižji kakor 4 K na leto. Kot darilo pa se hvaležno sprejme vsaka vsota, tudi neznatna.

Ij Društvo »Pripravniki dom« bo imelo svoj občni zbor 29. aprila ob pol 12. uri v posvetovalnici »Kotoliške tiskarne« (I.

Ij Prodajalci moke morajo ostanek moke takoj napovedati. Sporočiti je tudi, če moka ni ostala.

Ij Oddaja cenejšega mesa iz cerkve sv. Jožefa. Jutri, v soboto, popoldne se bo oddajalo v cerkvi sv. Jožefa za udeležnike vojne prehrane svinjsko meso po znižanih cenah in sicer 1 kg à 3 K. Ker je prejšnji teden odpadla oddaja svinjskega mesa, se bo jutri oddajalo nekoliko večje količine

kot zadnjič. Rodbine do 3 oseb dobe pol kilograma, rodbine s tremi in štirimi osebami 1 kg, rodbine s petimi in šestimi osebami 1½ kg, rodbine s 7 in 8 osebami 2 kg, rodbine, ki štejejo 9, 10 in 11 rodbinskih članov pa 2½ kg. Kdor hoče dobiti meso, ima prinesiti s seboj rdečo izkaznico za meso. Da se prepreči nastavljanje in naval, se imajo stranke ravnati po naslednjem redu: Od 2. do 3. ure pridejo na vrsto rdeče izkaznice s št. 1—250, od 3. do 4. ure št. 251—500, od 4. do 5. ure št. 501 do 750, od 5. do 6. ure št. 751—1000, od 6. ure naprej št. od 1001 naprej. Stranke, ki se ne bodo držale tega reda, ne dobe mesa.

Izkaznice za nakup mesa. Kakor je bilo že včeraj poročano, bodo dobivali od jutri naprej meso po mesnicah in stojnicah le oni, ki bodo pokazali **pekovske nakaznice za kruh**, da se na ta način onemogoči nakup mesa od strani neljubljancev. Ker železničarji nimajo pekovskih nakaznic, veljajo zanje legitimacije, ki jih izpostavlja železnica za nakup kruha pri železniških skladiščih.

Ij Umrli so v Ljubljani: Josip Andolšek, šolski učenec, 12 let. — Ivana Lohak, posestnikova žena, 30 let. — Lovrenc Kopač, delavec, 66 let. — Vincenc Piber, strojar, 54 let. — Fran Volk, užitkar, 67 l. — Boris Klemen Matko, rejnec, 1 mesec. — Ramo Hasić in Ilko Palayda, pešca. — Katarina Paher, mestna uboga, 83 let. — Anton Rupar, okrajni gozdar, 63 let. — Jernej Remec, mestni ubogi, 84 let. — Josip Ipavic, trgovec, 55 let. — Anton Boc, dninar, 81 let. — Marija Dereani, rejnka, 13 mesecev. — Vinko Zorič, sin sprevodnika električne cestne železnice, 11 mesecev.

Ij Izgubila se je v soboto dopoldne na trgu ročna torbica z več ključci. Pošten najditelj naj odda na Marije Terezije cesta 13, vrata 96.

Iz seje deželnega odbora kranjskega.

Deželno posojilo.

Deželni zbor je bil sklenil v svoji seji dne 27. svečana 1914, naj deželni odbor najame 4.400.000 K posojila v to svrhu, da se poravnajo višeci dolgovi pri raznih deželnih zakladih. Deželni odbor je soglasno sklenil, da ta sklep sedaj izvrši, to pa za to, ker je sedaj denar lahko dobiti, med tem, ko bo po vojski, ki utegne biti končana v doglednem času, nastala sološna potreba po denarju in ga potem ne bo dobiti po tako ugodnih pogojih kakor sedaj. Deželni odbor smatra za svojo dolžnost, pravočasno vse potrebno ukreniti, da bo deželna uprava, ko se vrši prehod od vojnega do mirovnega gospodarstva, razpolagala z zadostnimi denarnimi sredstvi, da bo v stanu započeti v zvezi z državno upravo velikopotezno akcijo za ozdravljenje ran, ki jih je zadala vojska narodnemu gospodarstvu v deželi, pa tudi za povzdigo produkcije v deželi, ki je edna pot, da se kranjsko prebivalstvo gospodarsko ojači in preboli vse gospodarske nepravilike vojske.

Posojilo se bo oddalo potom Kranjske deželne banke, ki prevzame od dežele vse titre fiksno pod za deželo zelo ugodnimi pogoji, tako da dežela Kranjska dobi cenejši denar, nego je bila v stanu dobiti ga ob ravnomer izvršenem posojilu dunajske občine. — Podrobnosti se bodo izvedele iz tozadavnega prospekta Deželne banke.

Vojaški domovi.

Za vojaške domove in nabavo knjig vojakom se dovoli 4000 K deželnega prispevka. »Kino Central« priredi predstave za »Vojne domove«.

Deželni gospodarski odbor.

Kot odposlanci dežele v navedeni odbor se določijo: deželna odbornika m. s. g. dr. Evgen Lampe in dr. Vladislav Pegan ter vodja Slov. trg. šole, dež. poslanec Karel Dermastija; za namestnike pa ravnatelj dež. kmet. šole na Grmu Viljem Rohrmann, Ivan Traven, duhovnik v Ljubljani, in Martin Humek, dež. sadj. nadzornik.

Glavni odbor za pomožno akcijo za preživljanje ubožnih slojev v Ljubljani — imenovanje delegata deželnega odbora.

Delegatom deželnega odbora se imenuje deželni svetnik dr. Josip Dermastija.

Cestni okrajni odbori — zvišanje doklad. S pridržkom naknadne odobritve deželnega zbora se sklone, da smejo nekateri cestni okrajni odbori v letu 1917 pobirati višje nego 20%, vendar pa 30% ne presegaajoče doklade.

Osobne zadeve.

Dež. pis. praktikantom se imenuje Milan Vavpotič iz Črnomlja.

Potres na Dolenjskem.

Na podlagi poročila odposlanca stavbnega urada inž. Otthala, ki je po nalogu deželnega odbora položaj proučil na lici mesta in stopil v neposredni stik s po možnim odborom v Krškem, se sklone sto-

pitij v stik z deželno vlado, da se započne uspešna akcija za zopetno zgradbo porušeni poslopj.

Aprovizačne zadeve.

Odobrile so se soglasno razne pomožne odredbe deželnega glavarja.

Bodoče stališče Japonske.

Kolin, 12. aprila. »Kölnische Zeitung« objavlja izredno zanimiv razgovor z nekim japonskim profesorjem o bodočem stališču Japonske. Japonec je rekel: Japonska prav dobro ve, da čuva Anglija svojo morarico za Japonsko, kadar bo ta zahtevala svoj prostor pod azijskim solncem. Amerika je šla na vojsko proti Nemčiji, ker se boji Japonske. Japonska je natančno poučena o tajnih dogovorih, ki sta jih sklenili Anglija in Amerika glede na Japonsko. Anglija se je obvezala, da bo stala na strani Amerike, kadar se bo pričel boj za nadvlado v Tihem morju. Nemčija bo takrat stala škodoželjno na strani. Do takrat bomo Japonci že zopet dobri prijatelji z Nemčijo, ki ji bomo do vinarja in feniga vrnili stroške njenega kitajskega pustolovstva, ker toliko in še več nam je na nevarnosti Nemčije ležeče.

Šmarnice za leto 1917 ne izidejo. Iz prejšnjih let so v Katoliški Bukvarni v Ljubljani na razpolago še sledeče šmarnične knjige:

Šmarnice Arskega župnika. Razlaga lavretanskih litanij z življenjepisom bl. župnika Janeza Vianeja od leta 1912. Cena 3 K. — Ta snov je gotovo zelo primerna za Šmarnice; razlaga je jedrnata in nov za vsak dan določena, ne predolga, zato bodo te Šmarnice poslušalcem zelo ugaiale; razlagi sledi za vsak dan iz življenja blaženega župnika Vianeja iz Arsa, ki je živel v duhu svetosti v minulim stoletju; ob koncu pobožna vaja in molitev.

Marija v predpodobah in podobah. Šmarnice. Zbral Jožef Volc, župnik, od leta 1904. Cena 3 K. — Pisatelj nam slika božjo mater Marijo v starodavnih predpodobah in podobah, vzetih iz sv. pisma. Lepim premišljevanjem je dodan za vsak dan zgled iz življenja Marijinih častilcev.

Devica verna. Šmarnice. Spisal J. Goddec, župnik v pok. Cena 3 K. — Predmet Šmarnicam so nekatere verske resnice, ki jih pisatelj kratko in jedrnato razloži; ob enem ovrže razne ugovore proti razloženim verskim resnicam.

Šmarnice. Marijine čednosti in dobrote po ponatisu S. J. in Schepersu Radempt. spisal P. Ladislav O. S. Fr. od leta 1900. Vezane 3 K. — Pisatelj nam krasno slika Marijine čednosti in dobrote; za vsak dan nam doda vzgled, kako Marija pomaga. Na koncu knjižice kratek molitvenik.

Naročajte nabitke iz usnja, s tem prihranite podplate. Cena z žeblički za en par za gospode K 1'80, za dame K 1'50, za otroke K 1'20. Zaradi drage poštnine priporočam se naročiti za več parov skupaj. Dobe se pri Peter Kozina & Ko. v Ljubljani.

Oddaja plemenskih bikov. Deželno mesto za dobavo klavne živine ima večje število lepil, mladih plemenskih bikov sive, simodoške in pincgavske pasme na prodaj. Biki so preizkušeni plemenjaki. Opozarjajo se na to priliko občine in zasebniki. Cena maksimalna kakor z klavno živino. Deželno mesto za dobavo klavne živine v Ljubljani, Turjaški trg št. 1.

Hrasti, črešnje in jaseeni

so v gozdu na prodaj. Pojasnila: Bleiweisova c. 20, 2. nadstr. na desno od 4. do 5.

Proda se pod ugodnimi pogoji

lepo posestvo

z 8 orali zemljišča, obstoječe iz ene hiše, v kateri se je veliko let izvrševal gostilniški in trgovski obrt, z zelo prostornim gospodarskim poslopjem v Zagradcu štev. 32, od železniške postaje Zatičina 8 kilometrov oddaljeno, na križišču dveh prometnih cest ter je zelo pripravno za vsako obrt. Proda se tudi samo hiša brez zemljišča. — Tozadevna pojasnila daje Jakob Šterlj, posestnik v Žužemberku, Dolenjsko.

Zahvala.

Za vsestransko nam izraženo srčno sočutje povodom prebitke izgube naše nepozabne nam soproge in dobre matere, gospe

Helene Franke

izrekamo vsem dragim sorodnikom, prijateljem in znancom našo pre-srčno zahvalo.

Osobito pa se zahvaljujemo za vse tolažilne obiske med boleznijo častitemu gospodu župniku Vrhovniku in drugim cenjenim posetnikom, dalje sl. »Glasbeni Matici« za blažilno petje, vsem ljubim darovalcem, ki so trosili na krsto cvetja in darovali krasne vence, vsem mnogobrojnimi udeležencem za spremstvo ob zadnji poti ranjke ter vsem, ki so nam stali ob strani v težkih urah. Srčna hvala prav vsem!

Sv. maša zadušnica bode v soboto, dne 14. aprila ob pol 8. uri v trnovski župni cerkvi.

V Ljubljani, dne 11. aprila 1917.

Žalujoča rodbina Franke.

916

Čebulček

deteljna, travna, vrtna in hvaljezna cvetlična semena na debelo in drobno priporočam

Sever & Urbanič,

Ljubljana, Wolfova ulica 12.

Mestna hranilnica v Kamniku

razpisuje

službo II. uradnika.

Prosilci z dokazi večletne hranilnične prakse naj vložijo svoje s prilogi opremljene prošnje

do 25. aprila 1917.

Plača po dogovoru. — Nastop službe takoj ali v najkrajšem času. Po dveletnem zadovoljivem službovanju se prizna definitivnost.

915

Ravnateljstvo.

P. Barborič

Ljubljana
Mestni trg.

modni salon

Ljubljana
Mestni trg.

priporočam veliko zalogo svetlih klobukov, nakitnih in piaznih stannikov, nakitov itd. Velika izbira Popravila točno. — žalnih klobukov. — Cene nizke.

Vrtnar

z Gorškega išče službe. Kdor ga potrebuje, naj poišče naslov pri upravi »Slovenca« pod št. 919.

Išče se pristen

bezgov sok

za bolnika! Ponudbe se prosi na upravo lista pod »Bezgov sok« št. 918.

Učenec

za mesarsko obrt se takoj sprejme pri Alojziju Brecljniku, Spod. šiška 25.

Isce se takoj

stanovanje

obstoječe iz 2 sob event. tudi 1 sobe in kuhinje, oziroma si želi zamenjati dosedanje stanovanje (2 lopi sobi in kuhinja z vsemi pritlikalnimi) s kako drugo stranko. — Več se poišče: Franccevo nabrežje št. 7 II. od 2. do 4. ure pop.

Sprejme se takoj dobro izurjena in poštena

kuharica hiša

z dobrimi spričevali v restavracijo. Naslov pove uprava lista pod št. 903.

Zahvala.

Za obilo sočutje med boleznijo in ob smrti našega ljubljeneega soproga oziroma očeta

Alojzij Babiča

c. kr. sodn. nadoficilanta

in za mnogobrojno spremstvo pokojnika k zadnjemu počitku se vsem znancom in prijateljem, posebno pa vli. gg. uradnikom c. kr. sodnije in državnega pravdnštva, iskreno zahvaljujejo

žalujoči ostali.

Ljubljana, 12. aprila 1917.

Sprejme se krepak

učenec

za kovaško obrt, najraje begunec, pri J. Flander, kovaški mojster, Zelezniki, Gorenjsko. 833

Proda se iz proste roke

kuharica hiša v Rožni dolini št. 197 (vila Antonija).

Vse podrobnosti se izvedo istotam od 12. do 3. ure popoldne.

910